

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender samt lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven) m.m. (Ændring af reglerne om foranstaltninger for børn og unge, herunder reglerne om tvangsmæssig gennemførelse af foranstaltninger).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 29/1 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Glansbilledet af den danske børnefamilie, der strutter af lykke og glade barneansigter, er falmet. Vores forestilling og drøm om, at dagens og fremtidens børn vokser op i et harmonisk samfund, hvor forældre har masser af overskud og energi, er langt fra virkeligheden. For en del, og desværre en stigende del, af børnefamilierne er de sociale, menneskelige og materielle problemer så massive, at der er brug for direkte støtte for at bringe børn og forældre på fode.

Det er klart Socialdemokratiets opfattelse, at de generelle børnepolitiske foranstaltninger skal være så gode, at familielivet kan blomstre uden offentlig indblanding.

Men den sociale udvikling, bl.a. forårsaget af en massiv nedskæringspolitik, er så katastrofal, at flere og flere familier bukkes under og ikke kan klare omsorgsforpligtelsen og forældreopgaven.

De svære sociale børnesager behandles sjældent godt nok, når det er gået galt. Hjælpen er for utilstrækkelig og mangelfuld. Indsatsen opleves ofte som hvilende på princippet om »så sent og så lidt som muligt«, selv om der er brug for massiv og tidlig støtte.

Børnene, som er de små og sårbare, er mest udsatte for at få varige men på sjæl og legeme. Det fælles ansvar svigter, og det er det fælles ansvar for udsatte børn, dette forslag handler om. Det handler om at styrke børns retsstilling, og det er på høje tid. Deres tarv og velfærd, som nu skal defineres bredere, nemlig som sundhed og udvikling, bedømmes for ofte igennem forældres og myndighedernes briller,

og dermed cementeres forældrenes uindskrænkede ejendomsret helt urimeligt både i den forebyggende indsats, i anbringelsessituationen og ved hjemgivelse.

I forslaget, som jeg på Socialdemokratiets vegne hilser velkommen, lægges der op til klare forbedringer. Tiden tillader ikke, at jeg kommer ind på alle elementer, men jeg vil trække nogle ting frem og også angive, hvor Socialdemokratiet vil arbejde for yderligere ændringer og forbedringer under udvalgsarbejdet.

Den kommunale forpligtelse til forebyggen- de og systematisk socialt arbejde gennem sociale handleplaner, der hviler på nødvendige og beskrevne undersøgelser, og som skal angive formål, metode og tidsperspektiv, er et klart signal til socialpolitikere lokalt om at prioritere disse svære sager.

Pligten til den åbne dagsorden over for forældre, børn og unge er en oplagt nødvendighed i sagsbehandlingen, hvor åbenhed og ærlighed opleves forskelligt – afhængigt af, hvilken side af skrivebordet man befinder sig på.

Pligten til at lytte til børn og skabe ro om deres liv, hvad enten det drejer sig om indsatsen i familien, eller når barnet er anbragt, og pligten, som også indeholder en oplysningspligt, til at give forældre og børn mulighed for aktindsigt, bisidder og advokatbistand, er klarlagt. Forslaget indeholder en klargøring af, at svingdørsbørn, gråzoneanbringelser og såkaldt frivillige anbringelser er uacceptable både af hensyn til børn og forældre.

På fem områder vil Socialdemokratiet arbejde for, at forslaget gøres bedre:

- 1) At der gives børn og unge adgang til en anonym og åben rådgivning i den sociale forvaltning.
- 2) At aldersgrænserne for børns høringsret og partsret på 12 og 15 år skal sættes betydeligt længere ned.
- 3) Børn og unge-udvalget, som er foreslået, er en god balance mellem den kommunale forankring, det retlige og det børnesagkyndige, men spørgsmålet er, om vi kan supplere modellen, så det uvildige lægmandsprincip styrkes yderligere.
- 4) En vurdering af, om det offentliges synspunkt på en eller anden måde kan komme frem, når familierne trækkes igennem mediemaskinen på en ofte helt urimeligt ensidig og bevidst forkert præmis, vil vi rejse som tema i udvalget.